

INFORUM
Informatikai Érdekegyeztető Fórum

Az önszabályozás, mint az
Internet használatát támogató
felhasználói bizalom alapvető
eszköze

Dr. Mayer Erika
ügyvéd

Mit mondunk az Internetről?

Ø Néhány vélemény:

- Az emberek közötti kommunikáció soha nem látott mértékű lehetősége
- Az információ szerzést soha nem látott mértékben könnyíti meg és gyorsítja fel
- A demokráciának új típusú lehetőségeit alapozza meg

Ø DE

- Veszélyes, ártalmas, káros,
- Az emberek kiszolgáltatottakká válnak

Bizalmatlanság, félelem az Internettel szemben

- Az egyik legnagyobb gátja az Internet használat elterjedésének
- **Ø Mit lehet tenni?**
- Az új technológia, az új lehetőségek megfelelő használatáról és az új veszélyforrásokról megfelelő **információt** adni
- Gyors, hatékony **jogorvoslati lehetőségeket** biztosítani
- **Szabályozni**

Internet és szabályozás?

- Kell-e szabályozni?
- Külön kell-e szabályozni?
- Érvényesülhet-e az állami norma ebben a közegben?
- Milyen más alternatíva létezhet?

Kell-e szabályozni?

Kell-e külön szabályozni?

- Jogmentes tér – szabálymentes tér mítosza
- Netikett, magatartási kódexek
- Normatív szabályozási kísérletek – illegális, illetve ártalmas, káros tartalmak

Normatív szabályozás problémái

Internet sajátossága

- Ø Nincs országhatár, kérdéses a joghatóság (egyres helyeken illegális, máshol megengedett pl. Yahoo ügy, Kína: politikai véleménynyilvánítás)
- Ø Nem egyidejű a kommunikáció, bárhonnán, bármikor elérhető az információ (nincs példányszám, sugárzási idő)
- Ø Névtelenség ill. álnevek, becenevek – a valódi személyiség rejtve marad
- Ø Az információk áthelyezhetők

A normatív szabályozás jellemző területei

§ Biztonság

- Ø Adatvédelem, magánszféra védelme, elektronikus aláírás
- Ø Elektronikus kereskedelem: szerződéskötés szabályai, reklám szabályok (spam), stb.
- Ø Szabványok
- Ø E-banking,

§ E-kormányzat

§ Tartalom

- § Illegális vagy káros?
- § Állami engedélyhez kötött szolgáltatások (szerencsejáték)
- Ø Van-e szükség külön, speciális szabályokra?

Kísérletek a normatív szabályozásra

- **CDA (1996)** - ún. „illetlenségi rendelkezése”- szigorú szankciók kilátásba helyezése
- **Alkotmány** első kiegészítése: véleménynyilvánítás szabadsága
- **COPA (Child Online Protection Act)** – „csak” kereskedelmi célú, kiskorúakra káros közléseket szankcionálta

Új fejlemény: felemás megoldás

- **CIPA** (Children's Internet Protection ACT)

érintett kör: iskolák, könyvtárak

Ø első fokon alkotmányellenes

Ø 2003. Június 23.

Legfelsőbb Bíróság döntése:
alkotmányos

az államnak joga van eldönteni, hogy milyen feltételek alapján nyújt támogatást

Európai Unió jogalkotási válasza

- 1996: Bizottság közleménye az Internet jogellenes és ártalmas tartalmáról
- 1996: Zöld Könyv a kiskorúak és az emberi méltóság audiovizuális és információs szolgáltatások terén való védelméről
- 1997: Tanács határozata az Interneten található illegális és ártalmas tartalomról
- 1997: Európai Parlament : az Interneten található jogellenes és káros tartalom közlése
- 1998 Tanács az európai audiovizuális és információs szolgáltatások versenyképességének fejlesztéséről kibocsátott Ajánlása
- 1999 az Internet biztonságosabb használatát a globális hálózatok jogellenes és ártalmas tartalmú anyagai elleni harc útján támogató Akcióterv (1999 - 2002.-ig)
- 2000/31/EC: ösztönözni kell a magatartási kódexek elfogadását
- **Safer Internet Action Plan (2003-2004)**

Eszközök a „biztonságosabb Internetért”

- Segélyvonalak (hotlines)
- Tájékoztatás, felvilágosítás, oktatás
- Szűrés – címkézés
- **Önszabályozás és a magatartási kódexek létrejöttének támogatása**

Mi az önszabályozás?

- Nem állami szabályozás – de a jog keretén belül
  - Önkéntesség – az adott csoport vagy önszabályozó közösség tagjai szuverenitásuk egy részét átruházzák a csoportra
  - Érdek
  - Ellenőrzés
  - Kikényszerítés – szankció – jogorvoslat – ADR
- = ÖNSZABÁLYOZÓ SZERZŐDÉS
- + a szabályokat elfogadó csoport körén túlmutató hatás**

Mi az önszabályozás előnye?

- A piaci szereplők érdekeit közvetlenül meg tudja jeleníteni
- Gyorsan és rugalmasan követi a technikai fejlődést, megfelel az új kihívásoknak
- A felhasználók számára egyszerűbb, jól nyomon követhető, könnyen megismerhető
- A felhasználók számára információt jelent arra, hogy az adott szolgáltató milyen minőségű szolgáltatás nyújtására vállalt kötelezettséget
- A szabályok betartása önkéntes, az érdek kényszeríti ki

Alternatív vitarendezés

- Bíróságon kívüli vitarendezés, nem állami jogszolgáltatás
- A vitázó felek alávetik magukat az ADR hatáskörének
- A döntés, egyezség, megállapodás végrehajtása jellemzően nem kényszeríthető ki az állami erőszakszervezet által (kivéve választottbíró)

ADR előnyei

- Gyors
- Hatékony: a felek közötti konszenzus létrehozása az elsődleges cél
- A felek választják a vitadöntő fórum tagjait: hozzáértő személyekből áll össze
- Nem nyilvános
- Olcsó
- Az eljárási szabályokat a felek maguk állapítják meg

Példák a sikeres önszabályozásra

- Domain regisztráció: UDRP ill. ISZT
- E-kereskedelemben: minősítő rendszerek: pl. TRUSTe, Internet Ombudsman
- MTE : etikai kódex, választási kódex

Állam és önszabályozás

- Mit tehet az állam? :
  - Ø Tilt? Tűr? Támogat?
- Milyen legyen az állam viszonya az önszabályozó szervezetekhez?
  - Ø Diktatórikus
  - Ø Megengedő és közömbös
  - Ø Támogató, de állami dominanciával
  - Ø Partner = támogat és együttműködik

A partneri állam

- Felismeri, hogy bizonyos feladatokat olcsóbban, hatékonyabban és jobban meg lehet oldani civil társadalmi szervezetek útján
- Szerződik velük ezeknek a feladatoknak az ellátására
- Támogatja működésüket és forrásokat biztosít a feladatok ellátásához

Magyar válasz?

2003. évi XCVII. Törvény:

Az Ektv. a következő alcímmel
és 15/A. §-sal egészül ki:

*„Az önszabályozás állami elismerése,
támogatása”*

Az önszabályozás hatása az információs társadalomra

- Tudatosabb, magabiztosabb, az érdekeik érvényesítésére jobban képes felhasználók, akik bizalommal veszik igénybe a szolgáltatásokat »»»

Az információs társadalom kiépülése felgyorsul, az előnyeit élvező felhasználók és szolgáltatók száma jelentősen nő

INFOMEDIÁTOR

Informatikai Felhasználóvédelmi Iroda

Miért van rá szükség?

§ Az információs társadalomban

Ø a szolgáltatások bonyolultabbak,

Ø hosszabb láncra jutnak el a felhasználóhoz

Ø újfajta termék jelenik meg: az információ

Ø kialakul a felhasználók, illetve a társadalom
függősége

§ Nagymértékben növekszik a felhasználók
kiszolgáltatottsága

Jogszabályi alap

- **EU – e Bizalom** :független, harmadik szereplők tevékenységének támogatása, akikhez a fogyasztók megfelelő bizalommal fordulhatnak, és akiktől segítséget kaphatnak a felmerülő problémáik megoldására
- **1012/2003. (II. 25.) Korm. határozat:** az elektronikus kereskedelem területén az on line alternatív vitarendezési módok bevezetése, és a fogyasztók biztonságának javítása
- **MITs:** kiemelt jelentőségű a felhasználói bizalom megteremtése

Felhasználók

- Mindenki, aki valamilyen formában információs társadalommal összefüggő szolgáltatás igénybe vevője
- B2B, B2C és C2C relációban

TERÜLETEK

- ∅ hardver, szoftver,
- ∅ információs társadalmi szolgáltatások, ezen belül
- ∅ elektronikus kereskedelem,
- ∅ valamint kapcsolódó szolgáltatások,
- ∅ akár ellenszolgáltatás nélkül ingyenesen nyújtott, az Alkotmány által biztosított véleménynyilvánítás szabadsága körébe eső szolgáltatás
- ∅ biztonság,
- ∅ jogvédelem

Az INFOMEDIÁTOR tehát mindazon méltánytalansággal foglalkozik, amely bármely természetes vagy jogi személyt vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot valamely informatikai szolgáltatás felhasználójának minőségében ér

Tevékenység

- komplex szakmai tanácsadás
- közreműködik az érdeksérelmet okozó jelenségek illetve szolgáltatók feltárásában
- a problémákra megoldást keres
- bíróságon kívüli, alternatív vitarendezési szolgáltatásokat működtet
- hatósági eljárást kezdeményez
- black list- white list
- állásfoglalásokat készít

Együttműködés

- § Nemzeti Hírközlési Hivatal (NHH)
- § Informatikai és Hírközlési Minisztérium, Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, Igazságügyi Minisztérium
- § Állampolgári jogok országgyűlési biztosa, Adatvédelmi biztos,
- § Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF)
- § Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület
- § Gazdasági Versenyhivatal
- § Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK)
- § Internet Szolgáltatók Tanácsa (ISZT)
- § Szolgáltatók ügyfélszolgálatai
- § Hazai civil szervezetek, és programok (pl. BIF)
- § Nemzetközi szervezetek

Miért az Inforum?

- Társadalmi szervezet, amely tagszervezetei révén **a magyar információs társadalom teljességét reprezentálja**, a gyártók, kereskedők, szolgáltatók, a tudományos szakmai szervezetek, és a felhasználókat képviselő szervezetek
- **Célja az információs társadalom fejlesztése**, ennek érdekében a szakmai-társadalmi érdekegyeztetés,
- Kiemelt célja: **az információs társadalmi felhasználók és fogyasztók érdekeinek védelmét, képviseletét, a jogérvényesítésben történő segítségnyújtást.**
- Képes arra, hogy megfelelő **szakértői gárdát** mozgósítson
- Egyaránt élvezi **a szolgáltatók és a felhasználók bizalmát**
- Ezáltal tud **közvetíteni** a szolgáltatók és felhasználók között
- Ezért hozza létre az **INFOMEDIÁTOR** – t.

VÁRT EREDMÉNYEK

- Teljessé teszi az információs társadalmi felhasználók érdekvédelmi rendszerét
- Hozzájárul a felmerülő problémák hatékony, gyors, konszenzusos rendezéséhez
- Tudatosabb, informáltabb, magukat biztonságban érző felhasználók
- Nő az információs társadalmi szolgáltatások igénybevétele
- **Fejlődik a magyar információs társadalom egésze**

EREDMÉNYEK

- Teljessé teszi az információs társadalmi felhasználók érdekvédelmi rendszerét
- Hozzájárul a felmerülő problémák hatékony, gyors, konszenzusos rendezéséhez
- Tudatosabb, informáltabb, magukat biztonságban érző felhasználók
- Nő az információs társadalmi szolgáltatások igénybevétele
- **Fejlődik a magyar információs társadalom egésze**

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Mayer Erika
info@infomediator.hu